

**TYÖELÄMÄ- JA TASA-
ARVOVALIOKUNNAN LAUSUNTO
6/2013 vp**

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunta-
lain muuttamisesta**

Hallintovaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä huhtikuuta 2013 lähettäessään hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kuntalain muuttamisesta (HE 32/2013 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi hallintovaliokuntaan samalla määrännyt, että työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan on annettava asiasta lausunto hallintovaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, valtiovarainministeriö
- osastopäällikkö Tuija Oivo, neuvotteleva virkamies Eeva Vahtera ja neuvotteleva virkamies Markku Virtanen, työ- ja elinkeinoministeriö
- lääkintöneuvos Kristiina Mukala, sosiaali- ja terveysministeriö

- johtaja Mika Tammilehto, opetus- ja kulttuuriministeriö
- johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeff, Suomen Kuntaliitto
- riskienhallintapäällikkö Sampsa Hakulinen, Tampereen kaupunki
- toimitusjohtaja Kari Välimäki, Merimieseläkekassa
- talousjohtaja Hannu Laurila, Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry
- työterveyslääkäri, puheenjohtaja Asko Martikainen ja toimitusjohtaja, sihteeri Riitta Pimiä, Työ ja Terveys ry
- toimitusjohtaja Mikko Wirén, Pihlajalinna Oy.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- opetus- ja kulttuuriministeriö
- Terveyspalvelualan Liitto.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Esityksellä ehdotetaan kuntalakia muutettavaksi siten, että kunnan hoitaessa tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen tulisi pääsääntöisesti yhtiöittää toiminta. Velvollisuus koskisi pe-

rustelujen mukaan sekä kuntien nykyistä liikelaitos- että virastomuotoista toimintaa. Yhtiöittämisvelvollisuus liittyy Euroopan komission kiellettyjä valtiontukia koskeviin päätöksiin. Taavoitteena on poistaa kunnan tai kuntayhtymän toiminnan organisointitavasta johtuvia kilpailuneutraliteetti- ja valtiontukiongelmia sil-

loin, kun kunta tai kuntayhtymä toimii kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kunnan ei katsota toimivan kilpailluilla markkinoilla, jos palveluja tuotetaan vain niille, joille kunnan on lain perusteella järjestettävä palveluja. Lisäksi kunta voisi edelleen toimia vähäisessä määrin markkinoilla sekä silloin, kun se lain perusteella olisi nimenomaan mahdollista. Poikkeussäännöksen perusteella kunta voisi lisäksi tuottaa tukipalveluja kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille sekä palvelussuhteeseen liittyviä palveluja tytäryhteisöjen palveluksessa oleville henkilöille sekä palveluja sidosyksiköille. Jos kunnalla ei ole yhtiöittämisvelvollisuutta markkinoilla toimiessaan, on toiminnan hinnoittelun kuitenkin oltava markkinaperusteista. Valiokunta pitää kilpailuneutraliteetin vahvistamista kannatettavana.

Työterveyshuoltopalvelujen yhtiöittäminen

Kunnan tulee terveydenhoitolain 18 §:n mukaan järjestää alueellaan sijaitsevien yritysten työntekijöille ennaltaehkäisevät työterveyshuoltopalvelut, ja kunta voi sopia työnantajan kanssa vapaaehtoisen sairaanhoito- ja muiden terveydenhuoltopalvelujen järjestämisestä osana työterveyshuoltopalveluja. Esityksen perustelujen mukaan yhtiöittämisvelvollisuus jakautuu lakisääteisten ja vapaaehtoisesti tarjottavien palveluiden välillä siten, että työterveyshuollon vapaaehtoiset sairaanhoidon palvelut on yhtiötettävä, kun taas lakisääteiset tehtävät kunta voi edelleen hoitaa omana toimintanaan.

Kunnallisella työterveyshuollon palvelujärjestelmällä pyritään turvaamaan kattavien kokonaisvaltaisten työterveyshuoltopalvelujen saatavuus kaikille työntekijöille ja työnantajille asuin- tai työtekopaikkakunnasta tai yrityksen koosta riippumatta. Palvelujen saatavuutta on viime vuosina kehitetty perustamalla kuntiin työterveyshuollon liikelaitoksia, jotka tuottavat kokonaisvaltaisia palveluja sekä kunnan omille työntekijöille että alueen yritysten työntekijöille. Kunnalliset yksiköt tuottavat palveluja 58 prosentille työterveyshuollon sopimusasiakkaisista, ja henkilöasiakkaita niillä on reilut puoli miljoonaa. Kunnan järjestämiä työterveyspalveluja

käyttävät eniten pienet ja keski-suuret työnantajat. Maatalousyrittäjistä valtaosa ostaa työterveyshuoltopalvelunsa kunnallisilta työterveyspalvelujen järjestäjiltä.

Työterveyshuollon ennaltaehkäisevät ja sairaanhoitopalvelut muodostavat saumattoman kokonaisuuden, missä eri toiminnot, joita on käytännössä vaikea erottaa toisistaan, tukevat toisiaan. Palvelut on harkitusti järjestetty kokonaisuutena, jossa työntekijän työkykyä voidaan edistää ja ylläpitää tehokkaasti hyödyntämällä sairaanhoidon kokemusta työn ja terveyden välisistä vaikutuksista. Tavoitteena on tukea työntekijän työkykyä koko työuran ajan ja pidentää siten myös työuria. Vuonna 2010 yli 90 prosenttia noin 1,8 miljoonasta työterveyshuollon piirissä olevasta työntekijästä sai työterveyshuollosta ennaltaehkäisevän palvelun lisäksi sairaanhoito- ja muita terveydenhuoltopalveluita.

Valiokunta pitää kunnille vapaaehtoisen työterveyshuollon sairaanhoidon palvelujen yhtiöittämisvelvoitetta työterveyshuollon kokonaisuuden tarkoituksenmukaisen ja tuloksellisen järjestämisen kannalta ongelmallisena. Yhtiöittämisvelvollisuus saattaa johtaa toimintojen kokonaisuuden eriyttämiseen ja työterveyspainotteista sairaanhoitopalvelua tuottavien yhtiöiden perustamiseen, tai yhtiöittämisen sijasta kunta voi joutua luopumaan työterveyshuollon sairaanhoidon palveluiden tuottamisesta kokonaan. Tämä saattaa vaikeuttaa palvelujen saatavuutta etenkin haja-asutusalueella, missä kunnallinen työterveyshuolto on usein ainoa palveluntarjoaja. Työterveyshuollon asiakkaan kannalta palvelujen eriytyminen voi viivyttää työhön liittyvien terveysriskien havaitsemista ja työkykyyn vaikuttavien uhkien torjuntaa. Toimintojen eriyttäminen saattaa lisätä kustannuksia, mikä lisää niitä käyttävän työnantajan kuluja, ja hajautettu palvelujen tuotanto voi myös vaikeuttaa palvelujen hankintaa ja käyttöä.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman tavoitteena on parantaa hoitoketjun toimivuutta terveydenhuollon toimijoiden välillä tiivistämällä perusterveydenhuollon, erikoissairanhoidon, työterveyshuollon ja sosiaalitoimen yhteistoimintaa. Valiokunta katsoo,

että työterveydenhuollon sairaanhoidon palvelujen yhtiöittämisvelvollisuus sopisi paremmin toteutettavaksi vasta, kun tiedetään, millaisessa muodossa hallituksen valmisteleva sosiaali- ja terveystalouden uudistus toteutuu ja miten työterveyspalvelut uudessa tilanteessa järjestetään.

Esityksen perusteluissa todetaan, että esitetyn yhtiöittämisvelvollisuuden perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä voi olla tarpeen tarkistaa. Tämä tulisi perustelujen mukaan tehdä esitettynä siirtymäaikana, jotta niissä palveluissa, joissa kunnalliselle palvelutuotannolle on erityisiä perusteita, kunta voisi tuottaa palvelut, vaikka tehtävään liittyisi kilpailuneutraliteettiongelmia. Valiokunta pitää tärkeänä, että kokonaisvaltaisten työterveyspalvelujen saatavuus turvataan koko maassa. Kunnalle säädetty työterveyshuollon järjestämisvelvoite tulee huomioida terveydenhuollon järjestämisalakia valmisteltaessa, jotta voidaan varmistaa, että kokonaisvaltaisia palveluita on tarjolla myös haja-asutusalueilla ja pienille yriksille.

Siirtymäaika

Voimaantulosäännöksen mukaan kunnan tai kuntayhtymän on viimeistään vuoden 2014 loppuun mennessä siirrettävä yhtiöittämisvelvollisuuden piiriin kuuluva toiminta hoidettavaksi erillisessä yhteisömuodossa tai järjestettävä toiminta muutoin siten, ettei se vääristä kilpailua. Esityksen perusteluissa todetaan, että yhtiöittäminen sekä henkilöstön siirtyminen voi edellyttää pitkääkin valmistelua. Yhtiöittämiskokemusten perusteella toiminnan yhtiöittäminen kestää vähintään vuoden, mutta erityisesti monen kunnan yhteistoiminnassa tuotettujen palvelujen yhtiöittäminen on kestänyt jopa kolme vuotta.

Valiokunta katsoo, että työterveyshuollon asema osana kunnan perusterveydenhuoltoa on ennen muutoksen voimaan tuloa selvitettävä ja työterveyshuollon yhtiöittämiselle on varattava riittävä valmistelu-aika. Valmisteluajan riittävyyttä arvioitaessa on otettava huomioon kuntarakennetta ja sosiaali- ja terveydenhuollon jär-

jestämistä lähivuosina koskevat merkittävät muutokset.

Työvoima- ja yrityspalvelujen tuottaminen

Kunnan tai kuntayhtymän on ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan viimeistään vuoden 2016 loppuun mennessä siirrettävä työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen tuottaminen hoidettavaksi yhteisömuodossa tai järjestettävä toiminta muutoin siten, ettei se vääristä kilpailua. Esityksessä työvoimapolitiittisella aikuiskoulutuksella tarkoitetaan julkisesta työvoimapolitiittisesta annetun lain (1295/2002) mukaista aikuisväestön ammattitaitoa parantavaa koulutusta ja työllistymistä edistävää ei-ammattillista valmennusta. Yhtiöittämisvelvollisuutta ei ehdotetun 2 a §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan ole, jos kunta tai kuntayhtymä järjestää laissa tarkoitettua opetuksen tai koulutuksen järjestämislupaa edellyttävää koulutusta.

Työvoimapolitiittilaki (1295/2002) kumottiin 1.1.2013 voimaan tulleella lailla julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012). Uudistuksen yhteydessä työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus muutettiin työvoimakoulutukseksi ja koulutuksen sisältöä muutettiin siten, että työvoimakoulutuksena tarjotaan entisestä poiketen vain ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta, kotoutumiskoulutusta sekä aikuisten perusopetuksen oppimäärän täydentämiseen tähtävää koulutusta. Vanhan lain mukaista ei-ammattillista ohjaavaa koulutusta tarjotaan nykyisin ns. valmennuspalveluna. Uutena palveluna työvoimahallinto voi tarjota vuoden 2014 alusta lähtien pk-yrityksille kehittämispalveluita ns. avainhenkilökoulutuksena.

Saadun selvityksen mukaan kunnat ja kuntayhtymät ovat merkittäviä työvoimakoulutuksen ja muiden työvoimaviranomaisen tarjoamien palveluiden tuottajia. Työvoimaviranomaisen hankkimasta työvoimakoulutuksesta valtaosa on kuntien ja kuntayhtymien sekä yksityisten aikuiskoulutuskeskusten järjestämää. Kunnilla on merkitystä myös uuden lain mukaisten valmennuksien sekä jossain määrin myös pk-yrityksille tarjottavien kehittämispalveluiden tuottajina. Muiden julkisten työvoima- ja yrityspal-

veluiden tuottajana kuntien ja kuntayhtymien roolin arvioidaan olevan pieni.

Työ- ja elinkeinoministeriö on 28.5.2013 valiokunnalle jättämässään lausunnossa katsonut, että siirtymäajan tulisi kattaa kunnan tuottaman työvoimakoulutuksen lisäksi myös muut kunnan työvoimaviranomaiselle tarjoamat työvoima- ja yrityspalvelut. Valiokunta pitää säännöksen täsmentämistä tarpeellisena ja katsoo, että voimaantulosäännön voisi muuttaa kuulumaan esimerkiksi seuraavasti: "Jos kunnan tai kuntayhtymän toiminnassa on kyse julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaisten palvelujen tuottamisesta kilpailutilanteessa markkinoilla, kunnan tai kuntayhtymän on vuoden 2016 loppuun mennessä siirrettävä tehtävä hoidettavaksi yhtiö-, yhteisö- tai säätiömuodossa taikka järjestettävä toiminta muutoin siten, ettei toiminta vääristä kilpailua."

Valiokunta pitää yhtiöittämistä kuntien ja kuntayhtymien koulutusorganisaatioiden koulutuksen tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan järjestämisen kannalta ongelmallisena. Velvoite johtaa kilpailutilanteessa myytävän koulutuksen eriyttämiseen oppilaitoksen muusta koulutustoiminnasta ja saattaa lisätä toiminnan järjestämisen kustannuksia sekä hallinnollista taakkaa. Osalle oppilaitoksista lakiesityksessä tarkoitetun koulutuksen osuus koko organisaation toiminnasta on pieni, jonka vuoksi ne saattavat yhtiöittämisen sijasta luopua ulkopuolisille tarjottavan palvelun järjestämisestä kokonaan. Yhtiöittäminen on ongelmallista myös siksi, että tulevana vuosina koulutuksen järjestäjien toiminnan tehokkuuteen ja palvelukykyyn koh-

distuu merkittäviä vaatimuksia koulutuksen resurssien leikkaamisen vuoksi. Yhtiöittämisellä ei valiokunnan käsityksen mukaan myöskään koulutuskokonaisuuden sisäisen hinnoittelun vaikeuden vuoksi täysin pystytä turvaamaan kilpailun tasavertaisuutta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että yksityisten ja julkisten koulutusorganisaatioiden tasapuoliset toimintaedellytykset kilpailluilla markkinoilla turvataan, ja katsoo, että toiminnan järjestämiseen tulee etsiä myös muita kilpailuneutraaleja ratkaisuja kuin kunnallisten koulutusorganisaatioiden markkinoille tuottaman koulutuksen usein keinotekoinen ja oppilaitoksen hallinnollista taakkaa lisäävä yhtiöittäminen.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan hallituksen esityksen valmisteluvaiheessa tavoitteena oli säätää työvoimakoulutuksen yhtiöittämiseksi tai järjestämiseksi muutoin kilpailuneutraaliteetin turvaavalla tavalla viiden vuoden siirtymäaika. Valiokunta pitää nyt ehdotettua kolmen vuoden siirtymäaikaa toiminnan laajuus ja koulutuksen ja muiden työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämisen erityispiirteet huomioon ottaen jokseenkin lyhyenä ja katsoo, että toiminnan organisoinnille tulee varata riittävä aika.

Lausunto

Lausuntonaan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta esittää,

että hallintovaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tarja Filatov /sd	Annika Saarikko /kesk
vpj.	Anne-Mari Virolainen /kok	Kristiina Salonen /sd
jäs.	Anna Kontula /vas	Sari Sarkomaa /kok
	Jari Lindström /ps	Arto Satonen /kok
	Eeva-Maria Maijala /kesk	Mikko Savola /kesk
	Lea Mäkipää /ps	Katja Taimela /sd
	Merja Mäkisalo-Ropponen /sd	Jani Toivola /vihr
	Elisabeth Naucélér /r	vjäs. Laila Koskela /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

neuvotteleva virkamies Marjaana
Kinnunen.

ERIÄVÄ MIELIPIDE 1

Perustelut

Käsittelyssä olevalla hallituksen esityksellä kunnille syntyy velvollisuus yhtiöittää myös kunnallinen työterveyshuolto. Esityksellä pilkotaan hallinnollisesti eri toimijoiksi toimivin osa terveydenhuoltoamme.

Työterveyshuollon toiminnassa on kaksi osaa, jotka ovat ennaltaehkäisevä työ ja sairauksien hoito. Lain muutoksen jälkeen on selvää, että siirtymäajan päättymisen jälkeen joko työterveyshuolto on pilkottu tai sitten koko toiminta on yhtiöitetty. Seurauksena voi olla myös kuntien vetäytyminen kokonaan työterveyspainotteisista sairaanhoitopalveluista. On vaarana, että palvelujen eriyttäminen heikentää työterveyshuollon mahdollisuuksia vaikuttaa ennenaikaisen työkyvyttömyyseläkkeiden määrään ja on vastoin työurien pidentämistavoitetta.

Terveydenhuollon kokonaisuudistus ja toimintojen nykyistä täsmällisempi määrittely ei tule ehtimään täytäntöön pantavaksi ennen siirtymäkauden päättymistä. Tästä seuraa vuosien kestoinen epävarma tilanne, jolla vaarannetaan kunnallisen työterveyshuollon piirissä olevien palvelut.

Esitys on erittäin ongelmallinen alueiden tasa-arvon ja yrittäjien yhdenvertaisuuden kannalta. Kunnat, joissa työterveyshuollon alan yrityksiä ei ennestään ole, jäävät muita heikompaan asemaan. Näköpiirissä on, että haja-asutusalueilla toimivien pienten yritysten mahdollisuudet saada työterveyspalveluita vaikeutuvat.

Lakimuutos tulee aiheuttamaan soveltamisongelmia erikokoisissa kunnissa. Erityisenä huolenamme on maatalousyrittäjien työterveyshuolto. Uuden lain myötä jopa kolmasosa heistä jäisi kokonaan ilman sairaanhoidollista palvelua ja saisi vaan lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon. Vastaava koskisi myös samoilla paikkakunnilla toimivia pieniä yrityksiä.

Esitys on myös vahvassa ristiriidassa terveydenhuollon kokonaisuutta eheyttävän tavoitteen kanssa. Se, että työntekijän sairauksien ennalta-

ehkäisy ja varsinainen sairaanhoito tapahtuvat eri toimijan järjestäminä, ei voi olla asiakkaan etu.

Kokonaiskuva sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä puuttuu

Suomalaisen terveydenhuollon yksi keskeisimpiä ongelmia on kokonaiskuvan puute tulevaisuudesta. Muutoksia tehdään pala palalta arvioimatta niiden kokonaisvaikutuksia. Samalla siirretään todellisten ongelmien ratkaisemista yhä eteenpäin.

Käsittelyssä oleva hallituksen esitys kuntalain muuttamisesta kunnallisten liikelaitosten yhtiöittämiseksi on esimerkki muutoksesta, jonka kokonaisvaikutusten arviointi on käytännössä vähintäänkin hankalaa. Keskustan mielestä tämä esitys ei selkiytä terveydenhuollon järjestämistä eikä palvelujärjestelmän rahoitusta.

Hallituksen esittämät linjaukset sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamiseksi (sote-uudistus) ovat keskeneräiset ja sekavat. Hallituksen asettamat korkeat tavoitteet ovat käytännössä osoittautumassa nykytilannetta heikentäviksi. Kaksitasoisen ja selkeän mallin sijaan on tulossa nelitasoinen himmeleiden himmeli. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio on jäämässä vajaksi ja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatio sekavaksi. Kunnat eriarvoistetaan, ja on syntymässä isäntäkunta-torpparikuntaratkaisu.

Terveydenhuollon rahoitusjärjestelmän uudistaminen aloitettava heti

Nyt tarvitsemme kokonaisuudistuksen, jossa hallinnon lisäksi samanaikaisesti remontoidaan sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus. Nykyinen monikanavainen malli on tullut tiensä päähän.

Keskusta on valmis yhteistyöhön, jonka tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa nykyistä monikanavaista terveydenhuollon rahoi-

tusjärjestelmää. Tavoitteena tulee olla, että raha seuraa asiakasta ja sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäjät ja tuottajat erotetaan toisistaan.

Keskusta suhtautuu ennakkoluulottomasti rahoitusjärjestelmän uudistamiseen ja yksinkertaistamiseen. Mielestämme rahoitusjärjestelmän uudistamista ei tule lykätä hamaan tulevaisuuteen. Uudistuksen valmistelu on aloitettava välittömästi tavoitteena tehdä päätös uudesta rahoitusjärjestelmästä hallitusneuvotteluissa keväällä 2015.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että hallintovaliokunta ehdottaa eduskunnalle hyväksyttäväksi lausuman:

Eriävän mielipiteen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus aloittaa välittömästi valmistelun terveydenhuollon rahoitusjärjestelmän uudistamiseksi ja varmistaa siinä yhteydessä, että kokonaisvaltaisten työterveyshuoltopalvelujen saatavuus kunnissa turvataan.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 2013

Eeva-Maria Maijala /kesk
Annika Saarikko /kesk
Mikko Savola /kesk

ERIÄVÄ MIELIPIDE 2

Perustelut

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntalakia. Pääosin nyt tehdyt lakimuutosehdotukset liittyvät Euroopan komission ja EU-valtiontukisäännösten vastaisiksi katsomien tukien poistamiseen. Toisaalta esityksessä ehdotetaan kuntalakia muutettavaksi myös siten, että kunnan hoitaessa tehtävää muiden muassa kilpailutilanteessa markkinoilla sen tulisi pääsääntöisesti antaa tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai vaikkapa säätiön hoidettavaksi. Hallituksen ehdotukseen on leivottu sisään siis ns. yhtiöittämismisvelvollisuus.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä näkee nyt tehdyssä esityksessä sekä haittapuolia että uhkia. Nämä haitat ja uhat liittyvät kiinteästi siihen, että jälleen kerran Euroopan unionista tulee lainsäädäntövaltaa, joka pakottaa meidän kuntakentän toimimaan tietyllä tavalla. Ensinnäkin jos esitys toteutuisi esitetyllä tavalla, kuntakentän tulisi muuttaa kuntien toimivat liikelaitokset esimerkiksi osakeyhtiöiksi. Tämä voi johtaa työterveyshuollon eriytymiseen, ja siitä saattaa tulla hajanaista siten, että kunnallisen toimijan tuotettavaksi sekä toteutettavaksi jäisivät vain ennaltaehkäisevät palvelut. Tästä johtuen sairaanhoitopalvelut jouduttaisiin siten erikseen kilpailuttamaan. Näin ollen tämä vaarantaa julkisen sektorin ja sen kokonaisvaltaisen työterveyshuollon toteuttamisen. Tällainen kehitys ei ole mielestämme toivottavaa.

Toiseksi valiokuntaryhmämme haluaa kiinnittää huomiota myös siihen, että toiminnan yh-

tiöittäminen sekä palvelujen hajauttaminen merkitsee usein sitä, että kustannukset ja palvelujen hinnat nousevat. Tämä muutos koskee tavallisesti pieniä ja keskisuuria yrittäjätoimijoita — varsinkin, kun he hankkivat usein palvelunsa kunnallisilta toimijoilta. Toki on muistettava sekin, että tämän kaltainen kehitys heikentää saumattomien hoitoketjujen sekä toimimista että muodostumista. Tosiasiallisesti tämä myös lisää päällekkäistä toimintaa ja johtaisi monien resurssien tehostomampaan käyttöön. Isossa kokonaiskuvassa koko tämä hajautettu malli voi pitkällä tähtäimellä näivettää lopullisesti kunnalliset työterveyspalvelut Suomessa.

Lopuksi valiokuntaryhmämme myös katsoo, että nyt tehdyssä esityksessä vaarana on sekin, ettei toimintaan mahdollisesti sovellettaisi enää esimerkiksi julkisuusperiaatetta. Eikä yhtiön päätöksestä näin ollen ole mahdollista hakea muutosta kuntalain kautta. Toiminnan yhtiöittäminen lisää samaten tarvetta omistajaohjauksen vahvistamiseen kunnissa. Vaikka omistajaohjauksella voidaan turvata kunnan tahto esimerkiksi toiminnan suuntaamisessa, - olemme erityisesti huolissamme vaikutusmahdollisuuksien heikkenemisestä.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että hallintovaliokunta ottaa edellä esitetyn huomioon.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 2013

Jari Lindström /ps
Laila Koskela /ps
Lea Mäkipää /ps